

Tarixin müxtəlif dövrlərində ermənilər Azərbaycan ərazilərində, o cümlədən Qarabağda qırğınlar, qətləmlər, vandalizm aktları həyata keçirmişlər. Xüsusilə də, 30 illik işğal dövründə erməni terror maşını Azərbaycanın bu qədim, füsunkar diyarını zəbt edərək bütün növ tarixi abidələrini, memarlıq nümunələrini, yaşayış məskənlərini dağıdaraq məhv etmişlər. 2020-ci il sentyabrın 27-də başlayan və 44 gün çəkən Vətən Müharibəsi ilə Ermənistən 10 noyabr 2020-ci ilde kapitulyasiya aktını imzalamağa məcbur oldu. Bu halda belə Ermenistan üzərinə götürdüyü öhdəlikləri yerinə yetirməkdən yarınmaq yolunu tutdu. Bu azmış kimi Azərbaycanın Qarabağ bölgəsindəki Ermənistən silahlı qüvvələrinin birləşmələri tərəfindən Azərbaycan Ordusunun mövqələrinin müxtəlif çaplı silahlardan sistemli şəkildə atəşə tutulması, döyüş mövqələrinin mühəndis cəhətdən təkmilləşdirilməsi, ərazilərimizin minalanması hallarını həyata keçirdi. 19 sentyabr 2023-cü il də Ermənistən silahlı qüvvələrinin Azərbaycanın Qarabağ bölgəsindəki birləşmələrinin keşfiyyat-diversiya qrupları tərəfindən Əhməd-bəyli-Füzuli-Şuşa avtomobil yolunda terror məqsədilə evvəlcədən quraşdırılmış minanın partlaması nəticəsində Azərbaycan Avtomobil Yolları Dövlət Agentliyinə məxsus nəqliyyat vasitəsi sıradan çıxmış və mülki şəxslər həlak olmuşdu. Eyni gündə erməni terrorçu qruplarının quraşdırıldıqları minaya düşməsi nəticəsində Azərbaycanın Daxili İşlər Nazirliyinin Daxili Qoşunlarının hərbi qulluqçuları həlak olmuş və yaralanmışdı. Bütün bunlar Azərbaycan dövlətinə qanuna müvafiq addımlar atmağa məcbur etdi. Neticədə 2023-cü il sentyabrın 19-də başlayan və 23 saat 44 dəqiqə çəkən lokal xarakterli əməliyyatlarla Qarabağdakı separatizmə tamamilə son qoyuldu.

Təqsirləndirilən şəxslər Ermənistəndən aldıqları müxtəlif növ müasir silahlarla yüzlərə azərbaycanlı qətlə yetiriblər

Aparılan mükemmel əməliyyatla 32 il Azərbaycanın Qarabağ bölgəsində sülh və insanlıq əleyhine cinayətlər, mühərbiə cinayətləri, o cümlədən təcavüzkar mühərbiənin hazırlanması və aparılması, soyqırımı, mühərbiə qanunlarını və adətlərini pozma, habelə terrorçuluq, terrorçuluğu maliyyələşdirmə, hakimiyəti zorla elə keçirmə, onu zorla saxlama və digər çoxsaylı cinayətlər törətməkde təqsirləndirilən Ermənistən Respublikasının vətəndaşları Harutyunyan Arayik Vladimiri, Qukasyan Arkadi Arşaviri, Sahakyan Bako Sahaki, İsxanyan Davit Rubeni, Manukyan David Azatini, Babayan Davit Klimi, Mnatsakanian Levon Henrikoviç, Beglaryan Vasilii İvani, Qazaryan Erik Roberti, Allahverdiyan Davit Nelsoni, Stepanyan Qurgen Homeri, Balayan Levon Romiki, Babayan Madat Arakeloviç, Martirosyan Qarik Qriqori, Paşayan Melikset Vladimiri və Ruben Vardanyan həbs edilərək istintaq orqanlarına təhvil verilmişdir. Hazırda onların Bakı Hərbi Məhkəməsində məhkəmələri keçirilir. Azərbaycan dövləti beynəlxalq hüquq norma və prinsiplərə əsالانماقا təqsirləndirilən şəxslərin hər biri bildikləri dildə tərcüməçi, habelə müdafiələri üçün vəkillərlə təmin olunub. Bu Azərbaycanın böyük lüyünün, hüquqi, demokratik dövlət olduğunu əyani sübutudur. Bələdə, başqa dövlət olsa idi, onları məhkəməsiz filansız elə həbs olunduqları yerde güllələyərdi. Və yaxud təhqir edər, alçaldıb rüsvəyçi bir vəziyyətdə videolarını çəkib sosial mediada paylaşırdı. Buna əsas da var. Çünkü uzun illər onlar Azərbaycanın qanunlarına qarşı meydan oxuyublar, bilavasita Ermənistəndən aldıqları müxtəlif növ müasir silahlarla yüzlərə azərbaycanlı qətlə yetiriblər, minlərlə soydaşımızı ev-eşiyindən didərgin salıblar, yüzlərlə yaşayış məskənini dağıdıblar. Lakin Azərbaycan fərqli bir məvqə sərgilədi. Bunun da səbəbi Azərbaycanın 5 min illik dövlətçilik tarixi olan qüdrətli dövlət olmasıdır. Ölkəmiz istənilən düşməni ancaq döyüş meydanında

Müharibə cinayətkarı Ruben Vardanyan məhkəmə qarşısında

məhv edir, necə ki, buna Ermənistəni diz gökdürməklə nail oldu. Teslim olmaq üçün əllerini qaldıran və yaxud yaşamaq üçün aman istəyen şəxslər, terrorcu olsa belə hüquqi müstəvidə davranış nümayiş etdirir. Ona görə də, hazırda məhkəmələri geçirilən təqsirləndirilən Ermənistən vətəndaşları və onların yaxınları Azərbaycanın edələli mövqeyinə və fəaliyyətinə minnetdar olmalıdır. Təbii ki, tövətdikləri əməllərinin cəzasını məhkəmənin çıxaracağı qərarla ödəmeli olacaqlar.

Ruben Vardanyan indi bir başına, bir də dizinə döyü

Azərbaycanın Qarabağ bölgəsində separatçı fəaliyyətlə məşğul olanlardan biri də Ermənistən vətəndaşı rusiyalı milyarder Ruben Vardanyandır. Bu şəxs ermənilərin Qarabağdakı separatçı fəaliyyətini daha da alovlandırmak üçün geniş iş aparmış, maliyyə yardımçıları göstərmişdir. 2021-ci ilin iyununda Ermənistən vətəndaşlığını qəbul edən Vardanyan 2022-ci ilə Rusiya vətəndaşlığından imtina edərək Qarabağa gəlmişdir. 2022-ci il oktyabrın 20-də Vardanyan qondarma qondarma rejiminin hökumət başçısı "vəzifəsi"nə "təyin edilib" və noyabrın 4-də vəzifəsinin icrasına başlayıb. Lakin Bakının qətiyyətli addımlarından sonra qondarma vəzifədən çıxmış olub. Buna baxmayaraq Vardanyan Xankəndidə təxribatçı fəaliyyətini davam etdirib. 2020-ci ilin sentyabrında başlayan ikinci Qarabağ mühərbiəsi davam edən zaman Ruben Vardanyan Rusiya prezidenti Vladimir Putinə videomüraciət edərək qondarma qondarma rejimi dəstəkləməyi xahiş edib. Qarabağda keçirən antiterror xarakterli əməliyyatlardan sonra Xankəndidəki terrorçular tərkisələh edildilər. Ruben Vardanyan 2023-cü il sentyabrın 27-də Ermənistənə qəçmək istəyərkən "Laçın" sərhəd-buraxılış məntəqəsində saxlanılıb. Çirkli vəsətərlərle Vardanyan özünə milyardlar qazandırıb.

Məlumatə görə, Ruben Vardanyan 9 milyard dollarlıq çirkli pulun yuyulmasında iştirak edib. Vardanyan utanıb çəkinmədən qanunsuz yollarla böyük pullar qazandığını etraf edib. O OCCRP ilə müsahibəsində deyib: "Başa düşün, mən mələk deyiləm. Rusiyada sənин üç yolu var: ya inqilabçı olmalı, ya ölkəni tərk etməli, ya da konformistəm. Lakin mən öz daxili hüdudlarım var". "Forbes" jurnalının

mov ifadəsində Laçında düşmənin ərazilərində hücumu nəticəsində ayağından xəsərət aldığı söyləyib. O, dövlət ittihəmçisi Vüsal Abdullayevin suallarına cavabında hadisə zamanı ondan başqa yaralananların olduğunu da deyib.

Zərərçəkmiş Əlimuxtar İbrahimov ifadəsində özündən əvvəl ifade vermiş N.Qasimovla birlikdə xəsərət aldığı bildirib. O, dövlət ittihəmçisi Tərane Məmmədovanın suallarına cavabında diqqətə çatdırıb ki, həmin vaxt ondan başqa da bir neçə şəxs xəsərət alıb.

Zərərçəkmiş Pənah Əliyev ifadəsində Laçında düşmən təxribatı nəticəsində başından

2021-ci ildəki məlumatına görə, Vardanyan Rusiyanın 200-ən varlı adamı siyahısında 116-ci yerdə olub. O Rusiyada "Romanov Dvor" biznes mərkəzinin sahibidir, "Kamaz" avtomobil konsernində payı var, 2022-ci ilin fevralına qədər isə "BaltTransService" dəmiryol operatorunda pay sahibi olub.

Bu qədər var -dövlətin sahibi olan Vardanyan həyatını fərqli formada yaşamağa üstünlük verib. Yəni o öz iddialarını Ermənistən rəhbərliyinə gəlməklə həyata keçirməyi planlaşdırıb. Bu məqsədə də Rusiya xüsusi xidmət orqanlarının razı ilə və dəstəyi ilə Ermənistənə gələib. Sonradan siyasi hikkəsini Qarabağdan başlamaq üçün Xankəndinə köçüb. Lakin planları alt -üst oldu və Azərbaycanın keçirdiyi əməliyyatlardan sonra həbs edilərək məhkəmə qarşısına çıxarıldı. Təbii ki, indi Vardanyan bir başına, bir də dizinə döyü. Lakin artıq gedər. Etdiyi əməllerin cəzasını mütələq çəkməlidir. Yəqin ki, məhkəmə ona layiq olduğu cəzəni da verəcək.

Ruben Vardanyan məhkəmə qarşısında cinayətlərinə etiraf etdi

Azərbaycan Respublikasının Cinayət Məccəlinin sülh və insanlıq əleyhine cinayətlər, mühərbiə cinayətləri, habelə terrorçuluq, terrorçuluğu maliyyələşdirmə ilə bağlı madadəri ilə və digər ağır cinayətlərdə təqsirləndirilən Ermənistən vətəndaşı Ruben Vardanyanın barəsində cinayət işi üzrə növbəti məhkəmə prosesində zərərçəkmişlərin ifadələri dinlənilib. Bakı Hərbi Məhkəməsində həkimlər Zeynal Ağayevin sədrliyi ilə, Anar Rzayevdən və Camal Ramazanovdan ibarət tərkibdə keçirilən açıq məhkəmə iclasında (ehtiyat hakim Günel Səmedova) təqsirləndirilən şəxs bildiyi dildə, yəni, rus dilində tərcüməçi, habelə müdafiəsi üçün dövlət hesabına vəkille təmin olunub. Hakim Zeynal Ağayev prosesda ilk dəfə iştirak edən zərərçəkmiş şəxslər və zərərçəkmiş şəxslərin hüquqı vərislərinə məhkəmə heyətini, dövlət ittihəmçini müdafiə edən prokurorları, tərcüməçiləri və s. təqdim edib, habelə onların qanunvericilikə nəzərdə tutulmuş hüquqlarını və vəzifələrinə izah edib. Ardınca zərərçəkmiş şəxslərin ifadələri dinlənilib. Zərərçəkmiş Nuran Qasi-

xəsərət aldığı deyib. O, Baş Prokurorluğun Dövlət ittihəminin müdafiəsi üzrə idarəsinin şöbə rəisi Nəsir Bayramovun suallarına cavabında hadisə zamanı bir neçə şəxsin müxtəlif dərəcəli bədən xəsərətləri aldığı bildirib. Baş prokurorun böyük köməkçisi Vüsal Əliyev suallarını cavablandırıb zərərçəkmiş Əsgər Bəylərov Laçında düşmən təxribatı nəticəsində qapalı kəllə-beyin travması alındığını söyləyib.

Baş prokurorun xüsusi tapşırıqlar üzrə köməkçisi Tuqay Rəhimlinin suallarını cavablandırıb zərərçəkmiş Ülvı Rehimov Laçında düşmən həcumu nəticəsində qolundan yaralandığını söyləyib. Dövlət ittihəmçisi Fuad Musayev suallarını cavablandırıb zərərçəkmiş Elvin Səlimov Laçında düşmən ərazilərimizə həcumu zamanı baş nahiyyəsindən və elindən xəsərətlər aldığı söyləyib. Zərərçəkmiş Samir Məmmədov da Laçında düşmən təxribatı nəticəsində yaralandığını deyib.

Məhkəmə prosesi digər zərərçəkmiş şəxslərin ifadələrinin elan olunması ilə davam etdirilib. Belə ki, iş üzrə zərərçəkmiş şəxs qismində tanınmış bir qrup şəxs əvvəlki proseslərdə məhkəməyə müraciət ünvanlayaraq iclaslarda üzrlü səbəbdən iştirak edə bilmədiklərini, ibtidai istintaq zamanı verdikləri ifadələrini təsdiqlədiklərini bildirən ərizələr göndərilib. Öten məhkəmə iclaslarında tərəflər həmin ifadələrin məhkəmədə elan olunmasına etiraz etməyiblər.

Sənədlərin elan olunması zamanı təqsirləndirilən şəxs Ruben Vardanyan vəsətətlə çıxış edib. O, cinayət işi ilə bağlı bəzi sənədlər, o cümlədən sorgularla tanış olmağı istədiyi söyləyib.

R.Vardanyanın müdafiəçisi Emil Babışov vəsətətin təmin olunmasını məhkəmədən xahiş edib. Baş prokurorun böyük köməkçisi Vüsal Əliyev vəsətətə münasibət bildirək deyib ki, ittihəm tərəfi təqsirləndirilən şəxsin müdafiəçisinin və ya onun özünün sözügedən sənədlərlə tanış olmasına etiraz etmir. Məhkəməyə sədrilik edən Z. Ağayev vəsətətə bağlı bildirib ki, müdafiə tərəfi bu həftə ərzində həmin sənədlərlə tanış ola bilər və onlara buna dair zəruri şərait yaradılacaq.

İLHAM ƏLİYEV